PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ DERGİSİ

PAMUKKALE UNIVERSITY JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES INSTITUTE

ISSN 1308 - 2922 Sayı/*Number* 5 Ocak/January 2010

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Adına
Doç. Dr. Bilal SÖĞÜT

Editörler
Yrd. Doç. Dr. Nesrin IŞIKOĞLU
Yrd. Doç. Dr. Ahmet Can BAKKALCI

İngilizce Düzeltme
Yrd. Doç. Dr. Yavuz ÇELİK

Hakemli bilimsel bir dergi olan PAUSBED yılda üç kez yayımlanmaktadır.
Dergide yayımlanan çalışmalardan, kaynak gösterilmek şartıyla alıntı yapılabilir.
Çalışmaların tüm sorumluluğu yazarına/yazarlarına aittir.

Grafik ve Dizgi
Gülderen ÇAVUŞ ALTINTAŞ

Baskı
Dijital Düşler
Basım San. ve Tic. A.Ş.
+90 212 279 64 44

Yazışma Adresi
Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Rektörlük Binası Kat: 2
Kınıklı Kampusu 20070 Kınıklı – DENİZLİ / TÜRKİYE
Tel. + 90 (258) 296 22 10 Fax. +90 (258) 296 23 47
e-posta: **pausbed@pau.edu.tr**

Danışma ve Yayın Kurulu

Prof. Dr. Ceyhun Vedat UYGUR	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşe İRMİŞ	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Ertuğrul İŞLER	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hafize MEDER ÇAKIR	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Asuman DUATEPE AKSU	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Abdurrahman ŞAHİN	Pamukkale Üniversitesi

Hakem Kurulu

Prof. Dr. Ayşegül ATAMAN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ayten ER	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Hayati AKYOL	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. İlhami DURMUŞ	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. İnan ÖZER	Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Kubilay AKTULUM	Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa TANYELİ	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Sevinç Özen GÜÇLÜ	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Turan KAÇAR	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Eşref ABAY	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Kerem KARABULUT	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Ali Rıza ERDEM	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Ruhi SARPKAYA	Adnan Menderes Üniversitesi
Doç. Dr. Erkan POYRAZ	Muğla Üniversitesi
Doç. Dr. Mesut ALBENİ	Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Tevhide KARGIN	Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Onur ÖZVERİ	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa Zihni TUNCA	Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Elif ÖZER	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sevinç ORHAN	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Meryem AYAN	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ömer ŞEKERCİ	Süleyman Demirel Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Türkay TOK	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Oğuz KAYMAKÇI	Sakarya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Fatma KIRMIZI	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ergün ÖZTÜRK	Sakarya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Birsen DOĞAN	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Bayram AŞILIOĞLU	Dicle Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. İrfan ERTUĞRUL	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Yasin ÖZKARA	Akdeniz Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Kazım ÇELİK	Pamukkale Üniversitesi

Dergimizin bu sayısına gönderilen makaleleri değerlendiren hakem kuruluna teşekkürlerimizi sunarız.

Sekreterya

Recep DURMUŞ
Arş. Gör. Umut UYAR
Şule TURAN
Azize ŞIRALI

İÇİNDEKİLER/*CONTENTS*

Celal ŞİMŞEK **1**
"Eskiçağda Homa" Makalesi Üzerine Eleştirel İnceleme
A Critical Analysis of "Homa in the Ancient Age."

Ertuğrul İŞLER..... **17**
Mitler ve Kültürler Arası İletişim
Myths and Inter- Cultural Communication

Mehmet MEDER – Güney ÇEĞİN..... **23**
Erkek ve Kadın Dergilerinde Toplumsal Cinsiyet ve Kimlik Tartışmaları (Giddens- Eksenli Bir Çözümleme)
Gender and Identity Discussions in Man and Women Magazines: A Giddens-Based Analysis

Murat ORHUN..... **35**
Hitit Aile Hukuku ve Eski Hukuk Dönemi Roma Aile Hukuku
Family Law of Hittite & Roman Family Law of Ancient Law Period

Kasım YILDIRIM – Seyit ATEŞ..... **57**
Sınıf Öğretmenlerinin Bitişik Eğik Yazı Uygulamalarına İlişkin Görüşleri
Views of Primary Grade Teachers' in Regard to Their Instructional Practices in Handwriting

Mesiha TOSUNOĞLU – Fatih ARSLAN..... **73**
İlköğretim 5. Sınıf Öğretmenlerinin Türkçe Derslerinde Yaptıkları Sözlü Anlatım Uygulamalarının Değerlendirilmesi
The Evaluation of the Expression Applications in Turkish Courses Which are Practiced by the Fifty Grade Primary School Teachers

Nida BAYINDIR – Hatice Zeynep İNAN - Sevinç DEMİR..... **89**
Öğretmen Adaylarının Sınıfta Demokratik Ortamı Geliştirmeye İlişkin Öngörüleri
Teacher Candidates' Perspectives on Criteria to Create a Democratic Atmosphere in the Classroom

Rüya Güzel ÖZMEN – Mehrizar YAKIN – Sinan KALKAN **97**
Otistik Öğrencilerin Harfleri ve Harfleri Oluşturan Çizgileri Çizme Becerisindeki İki Farklı Performans Dönütünün Etkililiğinin Karşılaştırılması
A Comparasion of the Effectiveness of Two Different Performance Feedback on Autistic Students' Letter Writing and Letter Line Drawing Skills

Yasin ÖZKARA..... **109**
Okuma Güçlüğü Olan Öğrencilerin Okuma Düzeylerinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Uygulama
An Application on Improving the Reading Levels of Students Having Difficulty in Reading

Anca Michaela DOBRINESCU..... **121**
A Modernist's Solution to the Contemporary World's Crisis
Çağdaş Dünya Krizine Modernist Bir Çözüm

A.Yasemin YALTA..... **127**
Türkiye'den Sermaye Kaçışının Önemi Üzerine
On the Importance of Capital Flight from Turkey

Beytullah YILMAZ - Harun SULAK..... **141**
Finansal ve Mali Göstergeler ile Küresel Kriz Öncesi Dünya Ekonomisindeki Gelişmeler
Developments in Global Economy by Financial and Fiscal Indicators in Pre-Crisis Period

Hüseyin ŞENKAYAS - Mustafa ÖZTÜRK - Gülşah SEZEN..... **161**
Lojistik Tedarikçilerin Seçiminde Analitik Hiyerarşi Süreci (AHP) Yöntemi: Mondial Şirketinde Bir Uygulama
Analytical Hierarchy Process (AHP) Method in Selection of Logistics Suppliers: An Application in Mondial Company

Süleyman BARUTÇU - Sahavet GÜRDAL..... **177**
Internet Tabanlı Tedarik Zinciri Yönetimi: Internet Tabanlı Tekstil Tedarik Zincirinde Karşılaşılan Problemlerin Belirlenmesine Yönelik Pilot Bir Araştırma
The Internet-Based Supply Chain Management: A Pilot Survey for Determiningt the Challenges in the Internet-Based Textile Supply Chain

Pamukkale Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
Sayı 5, 2010, Sayfa 57-71

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN BİTİŞİK EĞİK YAZI ÖĞRETİM UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ·

Kasım YILDIRIM·· - Seyit ATEŞ···

Özet

Bu araştırmada, sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı öğretim sürecine ilişkin öğretimsel uygulamaları betimlenmeye çalışılmıştır. Yapılan araştırma betimsel bir durum saptaması niteliğindedir. Araştırma 2008-2009 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde Kırşehir ilinde görev yapan toplam 56 sınıf öğretmeni üzerinde gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında açık uçlu sorulardan oluşan anket formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler üzerinde nitel araştırmalarda kullanılan betimsel analizden faydalanılmıştır. Sonuç olarak, sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazıya ilişkin olumlu tutumlar sergiledikleri, öğrencileri bitişik eğik yazı öğretim sürecine hazırlamak için farklı çalışmalar yaptıkları, öğrencilerin yazılarını sadece kontrol ederek değerlendirdikleri, bitişik eğik yazı öğretiminde bazı güçlüklerle karşılaştıkları, karşılaştıkları güçlüklerin üstesinden gelmek için problem yaşayan öğrencilere daha fazla zaman ayırdıkları, bitişik eğik yazı konusunda öğrencilere model oldukları ve kendilerini bitişik eğik yazı öğretiminde yeterli gördükleri anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Bitişik Eğik Yazı, Sınıf Öğretmenleri, Öğretimsel Uygulamalar.*

VIEWS OF PRIMARY GRADE TEACHERS' IN REGARD TO THEIR INSTRUCTIONAL PRACTICES IN HANDWRITING

Abstract

The aim of the present study was to examine opinions of primary grade teachers' about their instructional practices in handwriting. This study was performed on 56 primary grade teachers in the provincial centre of Kırşehir in the Spring Semester of the academic year 2008-2009. The questionnaire form, including open-ended questions, was used in this study. The data obtained from this study, was analyzed in terms of qualitative paradigm. Results indicated that primary grade teachers have positive attitude towards handwriting, they do drill and practice to prepare students prior to instruction of handwriting process, they only evaluate their students' handwriting by controlling, they encounter some difficulties in teaching handwriting skills to their students, they get over these problems by working hard students with handwriting difficulties, they try to be model with regard to handwriting for their students, and they themselves seem sufficient to teach handwriting skills to their students.

Key Words: *Handwriting, Primary Grade Teachers, Instructional Practices.*

· Bu çalışma 2. Uluslararası Türkçenin Eğitimi-Öğretimi Kurultayı'nda sözlü bildiri olrak sunulmuştur, 2-3-4-Temmuz, Ürgüp-Göreme, TÜRKİYE.

·· Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği A.B.D., kyildirim@gazi.edu.tr

··· Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği A.B.D., seyitates@gazi.edu.tr

Yazma, düşüncelerimizi ifade edebilmek için gerekli sembol ve işaretleri motorsal olarak üretebilmektir. İnsanoğlunun iletişimde kullandığı en etkili ve kalıcı araçlardan birisi olan yazıdaki önemli unsurlar ise, hız ve okunabilirliktir. Bu iki unsurun istenilen seviyede kazanılabilmesi, harflerin şekil olarak basit ve kolay üretilebilir nitelikte olmasıyla ilişkilidir. Çünkü harfler kolay ve hızlı bir şekilde üretilemezlerse, çocuk yazma sırasında organizasyonel yapıyla (fikirlerin düzenlenmesi, yazılanların sayfa üzerine uygun bir şekilde yerleştirilememesi, vb.) ilgilenemez. Bu durum yazmada, önceleri nitelik ve nicelik açısından yetersizliğe daha sonraları da yazmaktan nefrete dönüşebilir (Akyol, 2005).

Ülkemizde 2004-2005 eğitim-öğretim yılı itibari ile uygulamaya konulan Türkçe Öğretim Programında ilk okuma-yazma öğretiminin amacı; sadece okuma ve yazma gibi becerilerin kazandırılması değil, aynı zamanda düşünme, anlama, sıralama, sorgulama, sınıflama, ilişki kurma, analiz-sentez yapma ve değerlendirme gibi zihinsel becerilerin de geliştirilmesi olarak belirlenmiştir. Bu süreçte Türkçe'yi doğru, etkili ve güzel kullanma, iletişim kurma, problem çözme, karar verme, öğrenmeyi yaşam boyu sürdürme gibi becerilerin de geliştirilmesi beklenmektedir. Buradan hareketle, Türkçe Öğretim Programında ilköğretim birinci sınıftan itibaren etkili bir okuma-yazma öğretimini gerçekleştirmek; düşünen, anlayan, sorgulayan, öğrenmeyi öğrenen, bilgiyi kullanabilen ve sorun çözebilen bireylerin yetişmesi amaçlanmıştır. Dolayısıyla Türkçe Öğretim Programı'nda ilk okuma–yazma öğretimine ayrı bir önem verilmiş ve yöntem olarak ses temelli cümle yöntemi ile birlikte bitişik eğik yazının kullanılması ön görülmüştür (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2005).

Yetişkinlerin aksine yeni öğrenenler için, yazma becerilerini kazanmak ve kullanmak, çok fazla çaba ve özveri gerektirmektedir. Öğrenen bu becerilerde otomatikleşene kadar, bu becerilerin öğrenenin üzerinde ve onun yazı gelişiminde olumsuz etkileri olabilir (Graham, Harris ve Mason, 2008). Bunlar; çocukların yazdıkları yazıların okunaklılık açısından gerekli yeterlilikleri taşımamasından dolayı başkaları tarafından anlaşılamaması ve dolayısıyla ifade etmek istedikleri içeriğin değerinin azalması; çocuğun, harfleri oluşturma sürecinde zorlanmasından dolayı işleyen bellekteki yazacağı fikirleri unutması ve düşündüklerini ifade edememesi şeklinde sıralanabilir. Doğal olarak bu problemler, gerekli önlemler alınmadığı takdirde, öğrencilerde doğru yazma becerilerinin gelişimini engellemektedir (Graham, 1999).

Günümüzde, okula yeni başlayan öğrencilere etkili ve güzel yazı öğretimi, eğitimcilerin üzerinde durduğu en önemli konulardan biridir. Çünkü çocukluk yıllarında kazanılan bu beceriler, bireyin hayatı boyunca sürmektedir. Bu nedenle, yazı öğretimi ile yöntemleri üzerinde çeşitli araştırmalar yapılmış ve en uygun yöntemler belirlenmeye çalışılmıştır. Türkçe Öğretim Programında ele alınan bitişik eğik yazı öğretimi bu araştırmalara; yani çağdaş eğitim yaklaşımlarına, yeni yazı öğretim yöntemlerine, çocuğun zihinsel, bedensel, sosyal ve psikolojik gelişimi ile ilgili araştırmalara dayanmaktadır.

Araştırmalara göre bitişik eğik yazı, yazıda sürekliliği sağlamakta ve hızlı yazılmaktadır. Dik temel yazıda her harften sonra durulduğu için, yazı yazma süreci sık sık kesintiye uğramakta ve yavaşlamaktadır. Bu durum düşünme sürecini de etkilemektedir. Oysa bitişik eğik yazıdaki süreklilik ve hız, düşüncenin sürekliliği ve hızı ile birleşmekte ve birbirinin gelişimini desteklemektedir (Güneş, 2006).

Bitişik eğik yazı, yazma gelişimini şekillendirmede önemli rol oynamaktadır. Graham ve Harris'e (2000) göre; el yazısı iyi olan öğrenciler, diğerlerinden her anlamda daha üstündürler, el yazısı yaşla ve okul eğitimi ile birlikte iyice gelişmektedir, el yazısındaki bireysel farklılıklar yazmadaki bireysel farklılıkları yordamaktadır ve el yazısı öğretimi, bireylerin yazma becerilerini geliştirmektedir. Graham (2006) tarafından yapılan literatür taramasında, bu varsayımları destekleyecek birçok bulguya ulaşılmıştır.

İlk olarak, el yazısı becerilerinde problem yaşayan öğrencilerin, bu anlamda problem yaşamayan akranlarından daha yetersiz düzeyde geliştikleri görülmüştür. Problem yaşayan öğrencilerin el yazıları akıcı olmamanın yanı sıra, doğru ve okunaklı da değildir. Ayrıca bu öğrenciler, harf oluşturmada sürekli değiş-

kendirler ve yazıları çok yavaştır (Weintraub ve Graham, 1998).

İkinci olarak, öğrencilerin el yazısı becerilerinin, yaş ve eğitimleri ile birlikte geliştiğini gösteren pek çok araştırma bulgusu bulunmaktadır. Genel olarak öğrencilerin el yazısı becerileri, dördüncü sınıf civarında en üst seviyelerde olmasına rağmen, öğrenciler harf üretme becerilerinde ilerleyen zamanlarda değişiklikler yapmaya devam ederler (Graham, Berninger, Weintraup ve Schaefer, 1998).

Üçüncü olarak, el yazısındaki bireysel farklılıklar, öğrencilerin yazma başarısını etkileyen en önemli faktörlerden biri olarak ön plana çıkmaktadır. Graham, Berninger, Abbott, Abbott ve Whitaker (1997) tarafından yapılan çalışmada 13 farklı araştırmanın sonuçları raporlaştırılmıştır. Elde edilen sonuçlar, el yazsındaki akıcılıkla yazma başarısındaki ölçümler arasında orta düzeyde pozitif yönde bir ilişki olduğu şeklindedir.

Yine dördüncü ve son olarak, üzerinde çok fazla araştırma yapılmamasına rağmen, öğrencilere el yazısı becerilerini kazandırmanın, onların yazma performansları geliştirdiğini gösteren çalışmalara da rastlanılmaktadır. Üç farklı araştırmanın sonuçları, el yazısı öğretiminin öğrencilerin yazma performanslarını geliştirmekle kalmayıp, aynı zamanda öğrencilerin iyi cümle kurmalarına, yazma sonuçlarına ve nitelikli yazılar oluşturmalarına da katkılar sağladığını ortaya koymuştur (Berninger, Vaughn, Abbott, Abbott, Rogan, Brooks, Reed ve Graham, 1997; Graham, Harris ve Fink, 2000; Jones ve Christensen, 1999).

Çocuk, hızlı ve okunaklı yazma becerisini gerektiği gibi kazanamamışsa, çocuğun yazma sırasında yazı içeriğinin organizasyonel yapısıyla ilgilenmesi beklenemez. Bu tür yetersizlikler, çocuğun düşüncelerini kâğıt üzerine gerektiği gibi aktaramamasına ve yazılan metinde çok fazla karmaşıklığa ve öğrencinin yazma isteğinin kaybolmasına neden olmaktadır (Graham, Berninger, Weintruab ve Schafer, 1998). Yapılan araştırmalar, öğretmenlerin yazı öğretimine ayırdıkları zamanın niteliğinin, miktarının ve öğretim sürecine ilişkin istekli oluşluluklarının öğrencideki bitişik eğik yazı becerisinin gelişimini etkilediğini göstermektedir. Yine yapılan araştırmalarla, öğretmen yeterliliğinin yazı öğretiminde ön plana çıktığı, öğretmenin öğretmenlik mesleğine yönelik aldığı eğitimin, formal hazırlığının, bitişik eğik yazı öğretimine ilişkin tutumunun ve sahip olduğu güzel yazı becerisinin çocuğun yazı gelişim sürecini doğrudan etkilediği belirlenmiştir (Graham, Berninger, Abbott, Abbott ve Whitaker, 1997; Graham ve Harris, 2000; Graham, Harris ve Fink, 2000; Graham, Harris, MacArthur ve Fink-Chorzempa, 2003; Graham ve Miller, 1980; Graham ve Weintruab, 1996; Graham, Weintruab ve Berninger, 2001; Yıldız ve Ateş, 2007; Yıldız, Yıldırım, Ateş, 2008). Bu anlamda sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı öğretimine yönelik öğretimsel süreçleri önem arz etmektedir. Yine hem kuramsal olarak hem de ugulamaya dayalı olarak yapılan çalışmalarla, bitişik eğik yazı öğretiminin öneminin ortaya konulmasına ve öğrencilere nasıl kazandırıldığına ilişkin yurtdışında yapılmış geniş çapta araştırmalar olmasına rağmen (Graham, Harris ve Mason, 2008; Graham ve Weintruab, 1996), ülkemizde bu becerinin öğrencilere nasıl kazandırıldığına ilişkin geniş çapta herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır.

Bu amaçla bu araştırmada, sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı öğretim süreçlerine ilişkin öğretimsel uygulamaları betimlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla rastlantısal yolla seçilen sınıf öğretmenlerinin sınıflarında bitişik eğik yazı öğretimini nasıl gerçekleştirdikleri, bu sürece ilişkin tutumları, karşılaştıkları güçlükler, bu güçlüklerle nasıl başa çıktıkları, öğrencilerin bitişik eğik yazı becerilerini nasıl değerlendirdikleri ve bu konuda kendilerinin sahip oldukları yeterlilikler ortaya konulmaya çalışılmıştır.

1. YÖNTEM

1.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı öğretim süreçlerine ilişkin öğretimsel uygulamaları hakkındaki görüşlerini betimlemeye yönelik bir çalışma olduğundan, betimsel bir durum saptaması niteliğindedir. Diğer araştırma türlerinden ayrılan yönlerinden yola çıkarak, durum çalışmasının 'nasıl' ve 'niçin' sorularını temel alan, araştırmacının kontrol edemediği bir olgu ya da olayı derin-

lemesine incelemesine olanak veren araştırma yöntemi olduğunu söylemek mümkündür (Yıldırım ve Şimşek, 2005; Yin, 2003).

1.2. Çalışma Grubu

Araştırma 2008-2009 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Kırşehir ili merkez ilköğretim okullarında yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu, bu ilköğretim okullarında görevli birinci sınıf okutan toplam 56 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Araştırma örneklemini teşkil eden öğretmenler tesadüfî olarak belirlenmiştir. Çalışmaya katılan sınıf öğretmenlerinin demografik özellikleri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Çalışmaya katılan sınıf öğretmenlerinin demografik özellikleri

	Özellik	f	%
Cinsiyet			
	Kadın	21	37.5
	Erkek	35	62.5
Öğrenim Durumu			
	Ön Lisans(Eğitim Yüksek Okulu)	15	26.8
	Lisans (Sınıf Öğretmenliği)	36	64.3
	Lisans (Diğer Branşlar)	5	8.9
Mesleki Deneyim			
	1-10 yıl arası	12	21.4
	11-20 yıl arası	20	35.7
	21-30 yıl arası	24	42.9
Toplam		56	100.0

Tablo incelendiğinde çalışmaya katılan sınıf öğretmenlerinin % 37.5'inin (n=21) erkek, % 62.5'inin (n=35) ise kadın olduğu görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin % 26.8'inin (n=15) ön lisans (eğitim yüksek okulu), % 64.3'ünun (n=36) lisans (sınıf öğretmenliği), % 8.9'unun (n=5) ise lisans (diğer branşlar) mezunu olduğu görülmektedir. Tabloya göre sınıf öğretmenlerinin % 21.4'ünün (n=12) 1-10 yıl arası, % 35.7'sinin (n=20) 11-20 yıl arası ve % 42.9'unun (n=24) ise 21-30 yıl arasında mesleki deneyime sahip olduğu görülmektedir.

1.2.1. Verilerin Toplanması

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Formun geliştirilme aşamasında ilgili literatür taranmış, literatürdeki veriler doğrultusunda denemelik maddeler oluşturularak anket formu hazırlanmıştır. Bu formda, uzman görüşleri doğrultusunda düzeltmeler yapılmıştır. Daha sonra yapılan pilot uygulama sonucunda işlemeyen sorular çıkarılmış ve anket formuna son hali verilmiştir. Anket formu, toplam 24 açık uçlu sorudan oluşmuştur. Araştırmacılar tarafından katılımcılara bu kadar çok soru yönlendirilmesinde, henüz yeni sayılabilecek bu konuda olabildiğince fazla veriye ulaşma düşüncesi etkili olmuştur. Elde edilen anket formu, Kırşehir il merkezinde görev yapan ve birinci sınıfı okutan toplam 70 sınıf öğretmenine dağıtılmıştır. Daha sonra sınıf öğretmenlerinden dönen 56 anket değerlendirmeye alınmıştır. Ayrıca sınıf öğretmenlerinden geri dönen anket formlarında boş bırakılan ve anlaşılmayan sorular değerlendirme dışı tutulmuştur (yaklaşık olarak 10 soru). Yani cevaplanan sorular üzerinden öğretmenlerin görüşleri değerlendirilmiştir. Araştırmacılar tarafından böyle bir sürecin izlenmesinde, olabildiğince daha fazla kişiye ait sorunun değerlendirilebilmesi amaç olarak güdülmüştür. Ayrıca sonuç kısmında ise, sınıf öğretmenlerinin en çok ifade ettikleri görüşlere göre çalışma grubunu kapsayan genel değerlendirmelere gidilmiştir. Sınıf öğretmenlerine gönderilen anket formlarının hepsinin geri dönmemesinde; kendilerine gerekli açıklamalar yapılmasına ve ankette isim belirtmemeleri istenmesine rağmen, sınıf öğretmenlerinin kendilerinin açığa çıkacaklarına yönelik kaygı taşımaları, anketteki soruların fazla oluşu ve sürekli olarak bu tarz çalışmaların yapılmasının getirmiş olduğu sıkılganlık gösterilebilir.

1.2.1.1.Verilerin Analizi

Toplanan verilerin analizinde nitel araştırmalarda kullanılan betimsel analiz tekniklerinden faydalanılmıştır.

Elde edilen veriler, öncelikle Office programı kullanılarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Metinler birkaç kez satır satır okunmuş ve buna yönelik kodlamalar oluşturulmuştur. Oluşturulan kodlar, ilgili oldukları anket soruların altında tekrarlanma sıklıklarıyla birlikte tablolaştırılarak verilmiştir. Tablolarda ifade edilen görüşlerin karşısındaki rakamlar, araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin sayısını değil, ifade edilen soruya ilişkin öğretmenlerin görüşlerini göstermektedir. Yani bir öğretmen, yönlendirilen soruya ilişkin birden fazla farklı görüş belirtmiş olabilir. Doğal olarak çalışmada ifade edilen tablolardaki rakamlar öğretmenlerin görüşlerine ait olup, çalışmaya katılan sınıf öğretmeni sayısına göre yapılandırılmamıştır. Bazı sorularda ise, soruya ilişkin öğretmen görüşleri sınırlı olduğundan, tabloda ifade edilen rakamlar, çalışmaya katılan sınıf öğretmeni sayısına denk düşmektedir.

2. BULGULAR

Bu araştırmada, sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı öğretim süreçlerine ilişkin öğretimsel uygulamaları hakkındaki görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu bölümde, yapılan betimsel analizden elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı öğretimi konusundaki tutumlarına ilişkin görüşleri Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2: "Bitişik yazı öğretimi konusundaki tutumunuz nedir?" sorusuna ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Tutum	F
Seviyorum	28
Sevmiyorum	16
Harflerin yazılış şeklinin sık değiştirilmesi bizi sıkıntıya sokuyor, bizi isteksiz hale getiriyor	2
Kararsızım-emin değilim	8
Düz yazıya alıştığım için sıkıntı çekiyorum	2

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin yarısının bitişik eğik yazı ile öğretim yapmayı sevdiği, yine birçoğunun bitişik eğik yazı öğretimine ilişkin olumsuz tutum sergilediği, bazı sınıf öğretmenlerinin bu sürece ilişkin duygularından emin olmadıkları ve bazılarının da, bitişik eğik yazıya geçilmesi dolayısıyla sıkıntı çektiği ve bunun kendilerinde isteksizliğe yol açtığı anlaşılmaktadır.

Tablo 3: "Bitişik eğik yazı öğretimi konusunda ne gibi güçlüklerle karşılaşıyorsunuz?" sorusuna ilişkin öğretmelerin görüşleri

Karşılaşılan Güçlükler	f
Psiko-motor becerilere yönelik sorunlar	6
Yazarken el kaldırma	6
Öğrenci yazılarındaki okunaklılık problemi	6
Kitaplardaki düz yazı kullanımı	6
Harfleri birbirine bağlamada yaşanan güçlükler	17
Harflerin yazım yönleri ile ilgili yaşanan güçlükler	4
Noktalı harflerin noktalarının unutulması	2
Harfleri birbirine karıştırma (r-n)	4
Bazı harflerin yazımında yaşanan güçlükler	9
Beyaz tahtaya yazma problemi	1
Okul-aile arasındaki yaşanan uyumsuzluklar	2
Uzun kelimelerin yazımında yaşanan güçlükler	1
Yazı defterinden normal deftere geçişte yaşanan güçlükler	1
Öğrencilerde görülen isteksizlikler	1
Öğrencilerin yaşadığı dikkat problemleri	1

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin karşılaştıkları güçlükleri; psiko-motor becerilere yönelik sorunlar, yazarken el kaldırma, öğrenci yazılarındaki okunaklılık problemi, kitaplardaki düz yaz kullanımı, harfleri birbirine bağlamada yaşanan güçlükler, harflerin ya-

zım yönleri ile ilgili yaşanan güçlükler, noktalı harflerin noktalarının unutulması, harfleri birbirine karıştırma (r-n), bazı harflerin yazımında yaşanan güçlükler, beyaz tahtaya yazma problemi, okul-aile arasında yaşanan uyumsuzluklar, uzun kelimelerin yazımında yaşanan güçlükler, yazı defterinden normal deftere geçişte yaşanan güçlükler, öğrencilerde görülen isteksizlikler ve öğrencilerin yaşadığı dikkat problemleri şeklinde belirtmişlerdir.

Tablo 4: "Bitişik yazı öğretim sürecinde karşılaştığınız güçlüklerin üstesinden nasıl geliyorsunuz?" sorusuna ilişkin öğretmen görüşleri

Karşılaşılan Güçlükleri Giderme Yolları	f
Öğrencilerle birebir ilgilenme ve daha fazla zaman ayırma	11
Yaşanılan problemler üzerinde alıştırmalar yapma	28
Bitişik eğik yazının kullanıldığı kitaplar kullanma	1
Yanlışlara anında müdahalelerde bulunma	2
Öğrencilere harflerin dik ve bitişik olmayan hallerini gösterme	1
Dikte çalışmaları yapma	3
Öğrenci yazılarını kontrol edip yapılan hatalar üzerinde çalışma	6
Velileri doğru bir şekilde yönlendirme	5
Öğrencileri yazma çalışmalarına motive etme ve yazma çalışmalarını sevdirme	1
Kılavuz çizgili defterler kullanma (güzel yazı defterleri)	1
Bitişik yazı öğretim sürecinde velileri işe karıştırmama	1

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı öğretim sürecinde karşılaşılan problemleri gidermeye yönelik; öğrencilerle birebir ilgilendikleri ve onlara daha fazla zaman ayırdıkları, yaşanılan problemler üzerinde alıştırmalar yaptıkları, bitişik eğik yazının kullanıldığı kitapları tercih etikleri, yapılan yanlışlara anında müdahale ettikleri, öğrencilere harflerin dik ve bitişik olmayan hallerini gösterdikleri, dikte çalışmaları yaptıkları, öğrenci yazılarını kontrol edip yapılan hatalar üzerinde çalıştıkları, velileri doğru bir şekilde yönlendirdikleri, öğrencileri yazma çalışmalarına motive ettikleri ve yazma çalışmalarını sevdirdikleri, kılavuz çizgili defterler kullandıkları yönünde görüşlerini belirtirlerken, bir öğretmen de özellikle bu süreçte velileri öğretim sürecine karıştırmayarak karşılaşılan problemlerin üstesinden geldiğini ifade etmiştir.

Tablo 5: "Çocukların bitişik eğik yazıyı öğrenme sürecinde öğretmenin model olması önemlimidir? Neden?" sorusuna ilişkin öğretmelerin görüşleri

Model Olma	F
Önemlidir (neden belirtmemiş)	6
Önemlidir (çocuk ilk defa bitişik eğik yazıyı öğretmenden öğrendiği için)	9
Önemlidir (çocuk öğretmenin yazısına benzetmeye çalıştığı için)	13
Önemlidir (öğretmen her anlamda çocuğa model olduğu için)	26
Hayır	2

Tablo incelendiğinde öğretmenler, genel olarak öğretmen yazılarının öğrencilere model olmada önemli olduğunu ifade ederken, bunun nedenlerini çocuğun bitişik eğik yazıyı ilk olarak sınıf öğretmeninden öğrenmesi, öğretmenin her anlamda model olması ve çocuğun kendi yazısını öğretmenin yazısına benzetmeye çalışması gibi gerekçelerle açıklamışlardır. Yine bazı öğretmenler öğretmen yazılarının model olması gerektiğini ifade ederken, neden göstermemiş, bunun yanında bazı öğretmenler ise, öğretmen yazılarının öğrencilere model olmada önemli olmadığını söylemişlerdir.

Tablo 6: "Yazılarınızın öğrencilerinize model olma uygunluğu hakkında neler söyleyebilirsiniz?" sorusu ilişkin öğretmen görüşleri

Uygunluk	F
Uygun	30
Uygun Değil	7

Tablo incelendiğinde öğretmelerin genel olarak kendilerinin kullandıkları bitişik eğik yazıların öğrencilere model olma uygunluğunu yeterli gördükleri, bazı öğretmenlerin bu anlamda kendi yazılarının model olma açısından uygun olmadığı şeklinde görüş belirttikleri görülmüştür. Yine birçok öğretmen bu soruyu boş bırakmıştır.

Tablo 7: "Harfleri üretme öncesinde ne gibi çalışmalar yapıyorsunuz ?" sorusuna ilişkin öğretmen görüşleri

Hazırlık Aşaması	F
Çizgi çalışmaları	29
El becerilerini geliştirmeye yönelik çalışmalar	25
Sesi hissettirme çalışmaları	27
Yön bilgisi çalışmaları	4
Kalem tutma ve defter kullanmaya yönelik çalışmalar	10

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin harf oluşturma öncesinde hazırlık çalışmaları olarak; çizgi çalışmaları, el becerilerini geliştirmeye yönelik çalışmalar, sesi hissettirme çalışmaları, yön bilgisi çalışmaları, kalem tutma ve defter kullanmaya yönelik çalışmalar gerçekleştirdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 8: "Bitişik eğik yazı öğretiminde hangi harf/ses sıralamasını temel alıyorsunuz? Alternatif harf sıralaması kullanıyor musunuz?" Sorusuna ilişkin öğretmen görüşleri

Kullanılan Harf Sıralaması	f
Programa göre	44
Programa göre gidiyorum ama ünlü harfleri önce veriyorum	6
Alternatif harf sıralaması kullanıyorum (kolayları önce veriyorum)	6

Tablo incelendiğinde katılımcıların genel olarak programda belirtilen harf sıralamasını tercih ettikleri, bazı öğretmenlerin ünlü harfleri daha önce verdikleri ve bazı öğretmenlerin ise öğrencilerin kolay öğrenebilecekleri harfleri daha önce verdikleri şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir.

Tablo 9: "Bitişik eğik yazı öğretimi sürecinde öğrencilere uygun oturuş pozisyonu almaları konusunda nasıl bir eğitim veriyorsunuz?" sorusuna ilişkin öğretmen görüşleri

Oturuş Pozisyonuna Yönelik Eğitim	f
Uygulamalı olarak gösterme-model olma	11
Tarif etme –anlatma	18
Nasıl oturacakları konusunda hatırlatmalarda ve uyarılarda bulunma	20
Boy sırasına göre oturtma	1
Sırada düzgün oturmanın önemini vücut sağlığı ve yazının güzelliği açısından anlatarak	4

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin öğrencilerin yazma için uygun oturuş pozisyonu almalarını; uygulamalı olarak göstererek ve model olarak, tarif edip, anlatarak, nasıl oturacakları konusunda hatırlatmalarda bulunarak, sırada düzgün oturmanın önemini vücut sağlığı ve yazının güzelliği açısından anlatarak ve öğrencileri boy sırasına göre oturtarak öğrettikleri yönünde görüş bildirdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 10: "Bitişik eğik yazı öğretimi sürecinde öğrencilere uygun kalem tutuş pozisyonu gerçekleştirmeleri hususunda nasıl bir eğitim veriyorsunuz?" sorusuna ilişkin görüşleri

Kalem Tutuş Pozisyonun Yönelik Eğitim	f
Nasıl tutacaklarını gösterme-model olma	30
Nasıl tutacaklarını anlatma	9
Kalem tutma ile ilgili birebir çalışma	9
Uygulama ve kontrol etme	24
Nasıl tutacakları konusunda sık sık uyarıda bulunma	3
Serbest bırakma	1

Tablo incelendiğinde araştırmaya katılan sınıf öğretmenleri kalem tutma konusunda öğrencilere model olduklarını; nasıl tutmaları gerektiğini anlattıklarını, öğrencilerle kalem tutma konusunda birebir çalışma yaptıklarını, sürekli olarak uygulama yaptıklarını ve öğrencilerin kalem tutuş pozisyonlarını kontrol ettiklerini, nasıl tutacakları konusunda sık sık uyarılarda bulunduklarını ifade ederlerken, bir öğretmen de bu konuda öğrencileri serbest bıraktığını belirtmiştir.

Tablo 11: "Öğrencilere harfleri kâğıda düzgün yerleştirme konusunda nasıl bir eğitim veriyorsunuz?" sorusuna ilişkin öğretmen görüşleri

Kâğıda Düzgün Yerleştirmeye Yönelik Eğitim	f
Kılavuz çizgili defter ve çalışma yaprakları vb. kullanma	24
Noktalı çalışma yaprakları kullanma	4
Tahtada örnek gösterimlerde bulunma	12
Örnek çalışmalar gösterme	3
Sürekli alıştırma yapma ve kontrol etme	13
Anlatım ve öğrencilerle birebir çalışma	5

Tablo incelendiğinde sınıf öğretmenleri öğrencilerin harfleri kâğıda düzgün yerleştirme becerilerini geliştirmek için kılavuz çizgili defter, çalışma yaprakları vb. kullandıklarını, noktalı çalışma yaprakları kullandıklarını, tahtada örnek gösterimlerde bulundukları, öğrencilere örnek çalışmalar gösterdiklerini, öğrencilerle sürekli alıştırma yaptıklarını ve bu alıştırmaları kontrol ettiklerini ve öğrencilerle birebir çalışmalar gerçekleştirdiklerini açıklamışlardır.

Tablo 12: "Öğrencilere akıcı yazma (hızlı, doğru ve okunaklı) becerilerini kazandırma konusunda neler yapıyorsunuz?" sorusuna ilişkin öğretmen görüşleri

Akıcı Yazmaya Yönelik Eğitim	F
Dikte çalışmaları	28
Şiir, tekerleme vb. kısa yazılar yazdırma	10
Uygulama-hataları düzeltme ve tekrar yazdırma	26

Tablo incelendiğinde araştırmaya katılan sınıf öğretmenleri öğrencilerdeki akıcı yazma becerilerini geliştirmek için öğrencilere dikte çalışmaları yaptırdıklarını, şiir, tekerleme vb. kısa yazılar yazdırdıklarını, sürekli olarak uygulama, hataları düzeltme ve tekrarlama yaptırdıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 13: "Bitişik eğik yazı öğretimindeki yeterliliğinizle ilgili neler söyleyebilirsiniz?" sorusuna ilişkin öğretmen görüşleri

Öğretmen Yeterliliği	f
Yeterliyim	34
Yetersizim	13

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin genel olarak bitişik yazı öğretiminde kendilerini yeterli gördükleri, yine bazılarının ise bu beceri konusunda kendilerini yetersiz gördükleri anlaşılmıştır. Yine bazı sınıf öğretmenleri bu soruyu boş bırakmıştır.

Tablo 14: "Bir harften/sesten diğerine geçme zamanına nasıl karar veriyorsunuz?" sorusuna ilişkin öğretmen görüşleri

Geçiş Zamanı	f
Sınıfın çoğunluğu harfi (sesi) okuyup yazabiliyorsa	28
Sınıfın çoğunluğu harfi (sesi) yazabiliyorsa	22
Sınıfın tamamı okuyup yazabiliyorsa	4
Kılavuz kitaba göre	2

Tablo incelendiğinde araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin bir harften/sesten diğerine geçiş zamanını; öğrencilerin çoğunluğunun harfi/sesi okuyup yazmasına, öğrencilerin çoğunluğunun harfi/sesi yazmasına, öğrencilerin tamamının harfi/sesi okuyup yazmasına ve kılavuz kitaba göre belirledikleri görülmüştür.

Tablo 15: "Öğrencilerin bitişik eğik yazı performanslarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Sorusuna ilişkin öğretmen görüşleri

Öğrenci Yazılarını Değerlendirme	f
Yazıların başlama ve birleşme yönlerini inceleme	1
Yazıları kontrol etme	7
Akran değerlendirmesini kullanma	1
Kurallı düzgün yazıya göre değerlendirme	2
Yazıyı biçim ve ebat yönünden değerlendirme	1
Tahtada öğrencilere yazdırma	1
Öğrencileri yazı yazarken gözlemleme	2

Tablo incelendiğinde araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin öğrencilerin bitişik eğik yazı performanslarını; öğrenci yazılarının başlama ve birleşme yönlerini inceleyerek, öğrenci yazılarını kontrol ederek, akran değerlendirmesini kullanarak, kurallı düzgün yazılarla kıyaslayarak, yazıyı biçim ve ebat yönünden inceleyerek, tahtada öğrencilere yazılar yazdırarak ve öğrencileri yazı yazarken gözlemleyerek değerlendirdiklerini açıklamışlardır.

3. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada, sınıf öğretmenlerinin sınıflarında bitişik eğik yazı öğretimini nasıl gerçekleştirdikleri, bu sürece ilişkin tutumları, karşılaştıkları güçlükler, bu güçlüklerle nasıl başa çıktıkları, öğrencilerin bitişik eğik yazı yazma becerilerini nasıl değerlendirdikleri ve bu konuda kendi yeterliliklerine ilişkin algıları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda, araştırmadan elde edilen bulgular literatür bilgileri ve diğer araştırma bulgularıyla birlikte değerlendirilmiştir. Buna göre araştırmada;

1. Katılımcıların genel olarak bitişik eğik yazı öğretimini gerçekleştirirken programda ifade edilen harf/ses sıralamasını tercih ettikleri; harfleri/sesleri öğretmeye başlamadan önce sesi/harfi hissettirme çalışmaları, el becerilerini geliştirmeye yönelik çalışmalar ve çizgi çalışmaları yaptırdıkları; bir sesten/harften diğerine geçme zamanını, sınıfın çoğunluğunun sesi/harfi okuyup yazmasına göre belirledikleri anlaşılmıştır.
2. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin genel olarak, öğrencilerin yazılarını kontrol ederek değerlendirme çalışmalarını gerçekleştirdikleri; öğretim sürecinde özellikle bazı harflerin yazımında ve harfleri birbirine bağlamada güçlüklerle karşılaştıkları; bitişik eğik yazı öğretiminde karşılaşılan güçlükleri, problem üzerinde daha fazla alıştırma yaparak ve yazı öğretiminde problem yaşayan öğrencilerle birebir ilgilenip, onlara daha fazla zaman ayırarak çözmeye çalıştıkları anlaşılmıştır.
3. Katılımcıların öğrencilerde akıcı yazma becerilerini kazandırmak için, genel olarak dikte çalışmalarını kullandıkları, hataları düzeltmeye çalıştıkları ve tekrarlı çalışmalar yaptırdıkları anlaşılmıştır.
4. Katılımcıların genel olarak bitişik eğik yazı öğretiminde öğretmenin öğrencilere model olmasını önemli gördükleri, kendi yazılarını öğrencilere model olma açısından uygun buldukları ve kendilerini bitişik eğik yazı öğretiminde yeterli gördükleri anlaşılmıştır.
5. Katılımcıların bitişik eğik yazı öğretimi sürecinde öğrencilere uygun oturuş pozisyonu almaları ve uygun kalem tutuşu gerçekleştirmeleri hususunda genel olarak model oldukları, nasıl oturmaları ve nasıl kalem tutmaları gerektiği konusunda uyarılarda bulundukları ve sürekli uygulama yaparak kontrol ettikleri anlaşılmıştır. Ayrıca katılımcıların öğrencilerin harfleri kâğıda düzgün yerleştirmeleri konusunda genel olarak, kılavuz çizgili defter ve çalışma yapraklarından faydalandıkları, tahtada örnek gösterimlerde bulundukları, sürekli uygulama ve kont-

rol etme çalışmaları yaptıkları görülmüştür.

6. Son olarak araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin genel olarak bitişik eğik yazı öğretimine ilişkin olumlu tutum sergiledikleri görülmüştür.

Öğretmenlerin bitişik eğik yazı öğretimine ilişkin seslerin/harflerin öğretimi öncesinde gerçekleştirdiklerini ifade ettikleri çalışmaların, genel olarak programda ön görülen (MEB, 2004) ve akademisyenlerce (Akyol, 2005; Başaran ve Karatay, 2005) de ifade edilen çalışmalar olduğu anlaşılmaktadır. Katılımcılar bu çalışmaları, büyük oranda programı takip ederek ve programdaki harf sıralamasına ilişkin grupları benimseyerek gerçekleştirdiklerini ifade etmişlerdir. Ancak, programda yer verilen mevcut harf gruplamasının uygulamada sorun oluşturduğuna ilişkin çeşitli araştırma sonuçları bulunmaktadır. Ergin (2006) de, yaptığı araştırmada, öğretmenlerin "Ses Temelli Cümle Yöntemi" ile okuma yazama öğretmede kılavuz kitabı takip ettiklerini; ancak belirlenen harf gruplamasını uygun bulmadıklarını belirlemiştir. Bunun yanında araştırmacı, çalışmaya katılan öğretmenlerin harf gruplamasına ilişkin değerlendirmelerini sadece harflerin kolay öğrenilmesi açısından yaptıklarını, bu değerlendirmede kolay kelime üretimini dikkate almadıklarını ifade etmiştir. Turan (2007a) ise, öğretmenlerin genel olarak harf sıralamasına ilişkin olumlu görüş bildirmekle birlikte; seslendirme ve yazılış açısından birbirine benzer harflerin aynı grupta yer almaması gerektiği şeklinde düşünenlerin de olduğunu belirtmiştir. Benzer şekilde Çiftçi'nin (2005) yaptığı araştırmada da katılımcılar, birbirine benzer harflerin aynı grup içerisinde yer almasını, bitişik eğik yazı öğretimi sürecinde öğrencilerde görülen sesleri birbirine karıştırma davranışının nedeni olarak görmektedirler. Öğretmenlerin bitişik eğik yazı uygulamalarına ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada da, katılımcıların büyük bir çoğunluğunun programda belirlenen harf sıralamasını kullandıklarının belirlenmesi yanında, az bir kısmının uygulamada ünlü harflere öncelik verdiği, yine bir kısmının da alternatif harf sırlamasını tercih ettiği görülmüştür. Programda belirlenen harf gruplamasının öğretmenler açısından bir sorun teşkil ettiği anlaşılmaktadır. Pek çok araştırmacı (Engin, 2006; Kanmaz, 2007; Turan, 2007a) tarafından dile getirildiği üzere, konuyla ilgili gerek öğrenilmesi gerekse kolay kelime üretilmesi açısından alternatif harf sırlamaları üzerinde çalışılması gerektiği söylenebilir. Nitekim Baş (2006) alternatif harf sıralamasıyla gerçekleştirdiği uygulamanın öğrencilerin okuma hızları üzerinde olumlu etkilerinin olduğunu ve yazım hatalarının daha aza indirgendiğini belirtmiştir.

"Ses Temelli Cümle Yöntemi" ile okuma yazma öğretimine ilişkin çeşitli araştırmalarda (Acat ve Özsoy, 2006; Bayraktar, 2006; Bektaş, 2007; Çetinkaya ve diğerleri, 2007; Çiftçi, 2006; Engin, 2006; Gün, 2006; Kanmaz, 2007; Kazu ve Ersözlü, 2006; Özsoy, 2006; Samancı, 2007; Turan, 2007a; Turan, 2007b; Turan ve Akpınar, 2008; Turan ve diğerleri, 2007; Samancı, 2007) bitişik eğik yazı öğretiminde çeşitli güçlüklerle karşılaşıldığına ilişkin elde edilen sonuçlar, bu araştırmada yaşanan güçlüklere ilişkin belirtilen görüşleri doğrular niteliktedir. Söz konusu araştırmalarda, öğrencilerin bitişik eğik yazı yazmada çok zorlandıkları, bazı harfleri birbirine bağlamada, deftere yerleştirmede, yazıdaki eğimi sürdürmede ve okunaklığı sağlamada sıkıntı yaşadıkları, bazı sesleri birbirine karıştırdıkları, hece, kelime ve cümle üretme ile okur-yazarlığa ulaşma sürecinde sorunlar yaşadıkları, bitişik eğik yazıya hazırlık amacıyla yapılan çizgi çalışmalarında ve bazı harflerin üretiminde sıkıntı yaşadıkları katılımcılar tarafından dile getirilen güçlükler olarak belirlenmiştir. Ayrıca katılımcıların, karşılaştıkları bu güçlükleri, öğretmenlerin bu konudaki eğitimlerinin eksikliği, kaynak yetersizliği, sınıfların kalabalık oluşu, velilerin bilgi eksikliğinden kaynaklanan yanlış yönlendirmeleri ve programda yer alan harf gruplamasının uygun olmaması gibi nedenlerle açıkladıkları görülmektedir. Araştırmalarla ortaya konan bu tablo, gerek öğretmenlerin gerekse velilerin ciddi anlamda "Ses Temelli Cümle Yöntemi" ile okuma yazma öğretimi kapsamında ciddi anlamda bitişik eğik yazı öğretimi konusunda hizmet içi eğitime gereksinim duyduklarını göstermektedir. Nitekim bu araştırmada katılımcıların çoğu, kendilerini bitişik eğik yazı öğretimi konusunda yeterli görmelerine rağmen, bir çok araştırma-

da öğretmenlerin kendilerini bitişik eğik yazma ve öğretme konusunda yetersiz gördüğü (Bayraktar, 2007; Bektaş, 2007; Beyazıt, 2007; Turan 2007a) anlaşılmaktadır. Araştırmacılar, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun gündelik yazılarında dik temel harfleri kullandıklarını belirtirken, verilecek hizmet içi eğitimlerde, öğretmenlere bitişik eğik yazı yazma becerisinin mutlaka kazandırılması gerektiğini vurgulamaktadırlar. Sistem içerisinde bulunan çoğu öğretmenin henüz yeni sayılabilecek bitişik eğik yazı öğretimi konusunda yeterli ve nitelikli bir hizmet içi eğitim aldığı söylenemez. Çiftçi (2005) ve Şahin ve diğerlerinin (2005) de belirttiği üzere, bu yöntemle okuma yazama öğretimi yapacak öğretmenlerin mutlaka yeterli ve nitelikli bir eğitime (hizmet öncesi ve hizmet içi) tabi tutulması gerektiği söylenebilir.

Yukarıda bahsi geçen sıkıntılara rağmen öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun "Ses Temelli Cümle Yöntemi" ile okuma yazma öğretimi konusunda olumlu düşünceye sahip oldukları yine bu araştırmalarla (Gün, 2006; Engin, 2006; Kazu ve Ersözlü, 2006; Sağırlı, 2006; Şahin ve diğerleri; 2005; Turan, 2007a; Turan, 2007b; Turan ve Akpınar, 2008; Uğuz, 2006; Ünal ve diğerleri, 2006) ortaya konan görüşler arasındadır. Bu sonuçlar, araştırma sonuçlarıyla da örtüşmektedir. Ancak Gün (2006) ve Engin (2006) tarafından yapılan araştırmalarda, öğretmenlerin bitişik eğik yazıya ilişkin algıları konusunda çelişkili görüşlere yer verdikleri görülmüştür. Gün'ün (2006) yaptığı araştırmada, öğretmenlerin "Ses Temelli Cümle Yöntemi" ile okuma yazma öğretimine ilişkin olumlu tutum sergilemelerinin yanı sıra, bitişik eğik yazıya geçilmesini yöntem değişikliğinin olumsuz tarafı olarak görmeleri bir çelişki olarak ifade edilmektedir. Araştırmacı bu tutarsız görüşleri, öğretmenlerin yöntemin başarılı olacağı konusundaki kaygıları ve yönteme ilişkin bilgi eksikliği ile açıklamaktadır. Çoğu öğretmenin bitişik eğik yazıyı bilmemesini ve yıllardır bu yazıyı kullanmamış olmasını kaygı verici olarak gören araştırmacı, bitişik eğik yazıyı tam olarak bilmeyen öğretmenlerin bunu öğrencilere nasıl öğreteceğinin tartışma konusu olduğunu da dile getirmektedir. Engin (2006) ise, bu durumu programların yeterince incelenmemesine ve eğitim seminerlerinin yeterince ciddiye alınmamasına bağlamaktadır. "Ses Temelli Cümle Yöntemi" ile okuma yazma öğretimini benimseyen öğretmenler yanında benimsemeyen ya da çözümleme yöntemine yeniden dönmeyi isteyen öğretmenler de bulunmaktadır. Kanmaz (2007), kıdemli öğretmenlerin yöntem değişikliğine ilişkin daha fazla direnç gösterdiklerini belirtirken, bu direncin kırılması noktasında yine hizmet içi eğitim çalışmalarının gerekliliğine vurgu yapmaktadır. Diğer taraftan araştırmacılar, Milli Eğitim Bakanlığı'nın yöntem seçiminde bir yöntemi dayatma yoluna gitmemesi gerektiğini ve öğretmenlere bu konuda daha fazla inisiyatif tanınması gerektiğini düşünmektedirler. Turan ve Akpınar (2008), öğretmenlerin çözümleme yöntemi ile okuma yazma öğrettikleri dönem içerisinde bu yöntemi tek başına yeterli bulmayıp, karma yöntemi tercih ettiklerini; aynı durumla "Ses Temelli Cümle Yöntemi" ile okuma yazma öğretimi sürecinde de karşılaşılabileceğini belirtmişlerdir. Bu durumda, tek bir yöntem yerine alternatif okuma yazma yöntemleri üzerinde çalışılması ve öğretmen adaylarının birden fazla yöntem konusunda donanımlı olacak şekilde eğitilmesi gerektiği söylenebilir.

Araştırmaların genel olarak bitişik eğik yazı öğretimi sürecinde kalem tutma ve sırada uygun oturma davranışlarına değindikleri söylenemez. Bu çalışmada ise; katılımcılar, öğrencilerin doğru kalem tutma ve uygun oturuş pozisyonu alma konularına ilişkin, bu konuda rehberlik ettiklerini, bu davranışları nasıl gerçekleştireceklerini uygulamalı olarak gösterdiklerini, sürekli olarak uygulama yaptırdıklarını ve kontrol ederek, uyarılarda bulunduklarını ifade etmişlerdir. Akyol (2005) bu konuda, uygun oturuş pozisyonu almanın ve doğru kalem tutma davranışlarının yazmayı olumlu şekilde etkileyeceğini belirtmektedir. Başaran ve Karatay (2005) ise, güzel ve doğru yazabilmek için uygun bir pozisyonda oturmanın önemine değinirken; kalem tutuşla ilgili olarak ideal olanın, başlangıçtan itibaren öğrenciye nasıl kalem tutacağını öğretmek olduğunu ancak, öğrencilerin yazıları kötü değilse ve yazma çalışmalarında acıdan şikayetleri yoksa endişelenmenin gereksiz olduğunu (Olsen vd., 2003) aktarmaktadırlar.

Görüldüğü üzere, okuma yazma öğretimi sü-

recinde en büyük görev öğretmenlere düşmektedir. Öğrencilerin bu becerileri kazanmaları, etkili bir şekilde kullanmaları ve yetkin birer birey olmaları, problem yaşadıklarında bu güçlüklerin üstesinden gelmeleri büyük ölçüde onların ilk öğretmenlerine bağlı gözükmektedir. Başaran (2006), bitişik eğik yazı öğretiminde sınıf öğretmenlerine büyük sorumluluk düştüğünü, öğretmenlerin yazma öğretimi sürecindeki performanslarının öğrencilerin yazma becerisini kazanmaları üzerinde oldukça etkili olduğunu ifade etmektedir. Koç (2007) ise, bitişik eğik yazının yaşam boyu kullanılacak bir beceri haline gelmesi için, öncelikle sınıf öğretmenlerinin bu konuda donanımlı olmaları gerektiğini belirtmektedir. Bu düşüncelere ek olarak, öğretmenlerin yanında velileri bilgilendirmeye yönelik eğitim programlarının düzenlenmesi gerektiği söylenebilir. Milli Eğitim Bakanlığı bu konuyla ilgili olarak yeni programlara ilişkin veli bilgilendirme kılavuzları hazırlamaktadır. Ancak, bu konuda da Engin'in (2006), öğretmenlerin programlara ilişkin kararsızlıklarının ve çelişkili ifadelerinin nedeni olarak öne sürdüğü hususlarla karşılaşmak olasıdır. Engin (2006), öğretmenlerin programları yeterince incelemediklerini ve hizmet içi eğitimleri ciddiye almadıklarını düşünmektedir. Bu konuda yapılacak çalışmaların ciddi bir şekilde planlanması ve sürecin tüm paydaşlarının üzerine düşen sorumluluğu layıkıyla yerine getirmesi gerektiği söylenebilir.

Yazma öğretimi konusunda üzerinde önemle durulması gereken bir başka konu da yazma hatalarının anında düzeltilmesi gerektiği hususudur. Katılımcılar, öğrencilerde akıcı yazma becerilerini kazandırmak için genel olarak dikte çalışmalarını kullandıklarını, hataları düzeltmeye çalıştıklarını ve tekrarlı çalışmalar yaptırdıklarını ifade etmişlerdir. Bayraktar (2006) bu konuda, hataların anında tespit edilmesi ve anında düzeltilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Aksi takdirde kalıcı hale gelen yanlış yazım davranışları bireylerin hayatı boyunca devam edecektir.

Çalışmada öne çıkan bir diğer husus ise, öğretmenlerin yazılarının öğrencilere model olmadaki uygunluğudur. Binbaşıoğlu (2005), bir okulda yaptığı gözlemlere dayalı olarak, öğretmenin tahtaya yazdığı yazının öğrenciler tarafından taklit edildiğini, öğretmenin yazısı iyiyse öğrencilerin yazılarının da iyi olduğunu belirtmiştir. Bu araştırmada çalışmaya katılan öğretmenler ise, genel olarak bitişik eğik yazı öğretiminde öğretmenin öğrencilere model olmasını önemli gördüklerini ve kendi yazılarını öğrencilere model olma açısından uygun bulduklarını belirtmişlerdir. Ancak, Yıldız ve diğerleri (2009), sınıf öğretmenlerinin sınıf tahtasına yazdıkları yazıların okunaklılık bakımından öğrencilere model olma durumunu inceledikleri çalışmada, öğretmen yazılarının genel olarak eğim yönünden yetersiz olduğu, boşluk, ebat, biçim ve satır takibi açısından ise, orta düzeyde yeterli olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Söz konusu araştırmada dikkat çekici bir diğer nokta ise, bitişik eğik yazı ve dik temel yazıyı kullanan öğretmenlerin yanı sıra, her iki yazı türünü birlikte – aynı kelime veya cümle içerisinde - kullanan öğretmenlere rastlanılmasıdır. Bu öğretmenler, muhtemelen dik temel harflerle yazma alışkanlıklarını terk edememişlerdir. Bu tür yazıların öğrencilere model olma açısından uygun yazılar olduğu söylenemez. Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu, öğretmenlerin sadece bitişik eğik yazı öğretiminde değil hemen her alanda model olduklarını ifade etmektedirler. Bu, küçük yaşlarda kazanılan ve kalıcı hale gelen yazma becerileri açısından öğretmenin sorumluluğunu daha da artırmaktadır. Öğretmenlerin bu anlamda öğrenciye model olduklarının farkında olmaları, öğrencilerin nitelikli yazılar yazmaları açısından önemlidir.

Sonuç olarak bu çalışmada biz araştırmacılar, diğer çalışmalardan da faydalanarak, sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı öğretim sürecine ilişkin genel öğretimsel yaklaşımlarını ortaya koymaya çalıştık. Elde edilen bulgulardan ulaşılan sonuçlar doğrultusunda, yapılacak benzer araştırmalara farklı bir bakış açısı kazandırmak adına özelikle şunun ifade edilmesi gerekli görülmüştür. Ülke genelinde 2005 yılı itibari ile tüm ilköğretim okullarımızda bitişik eğik yazının öğretimi yapılmaya başlanmıştır. Fakat şu da bilinmektedir ki ülkemizde yalnızca çok az bir oranda sınıf öğretmeni bitişik eğik yazı öğretim sürecine ilişkin üniversitede iyi bir hazırlık eğitimi almakta veya hiç alamamaktadır. Aynı zamanda yetişmiş olan ve yetişmekteki birçok sınıf

öğretmeni de bitişik eğik yazı kullanmamaktadır veya kullanamamaktadır. Bunun yanında bu alanda yetişmiş akademisyen azlığının ve üniversitelere dağılımındaki dengesizliğin de süreci olumsuz etkilediği düşünülmektedir. Bilindiği üzere öğrencilerdeki bitişik eğik yazı performansını etkileyen en önemli etkenler arasında öğretmenlerin bitişik eğik yazı öğretim sürecine harcadıkları çaba ve ayırdıkları zaman ön plana çıkmaktadır. Buna ek olarak bu öğretim sürecine harcanan çaba ve ayrılan zamanı etkileyen en önemli unsurların da öğretmenin bitişik eğik yazı öğretim sürecine ilişkin sergilediği isteklilik ve tutumlarını yönlendiren öğretmenin bitişik eğik yazıya ilişkin yeterliliğidir. Dönüp dolaşıp en sonunda vardığımız sonuç yine sınıf öğretmenlerinin yeterliliğine ve uygulanan programlara ilişkin yetiştirilme sürecine gelmektedir. Yani yapılacak araştırmaların bu konular üzerine yoğunlaştırılmasının, bitişik eğik yazı öğretim sürecindeki mevcut ve olması muhtemel problemlerin çözümüne büyük katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Acat, B.M. ve Özsoy, U. (2006). Ses Temelli Cümle Yöntemiyle İlk Okuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Güçlükler. **Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi** (15-38). Gazi Üniversitesi, Ankara: Kök Yayıncılık.

Akyol, H. (2005). **Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretimi,** Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Baş, Ö. (2006). Ses Temelli Cümle Yöntemi ve Bitişik Eğik Yazıyla İlkokuma Yazma Öğretiminde Alternatif Harf Sıralaması. **Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi** (215-224). Gazi Üniversitesi, Ankara: Kök Yayıncılık.

Başaran, M. (2006). İlk Okuma Yazma Öğretimi Sürecinde Öğrencilerin Yaptıkları Yazım Yanlışları. **Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi** (109-114). Gazi Üniversitesi, Ankara: Kök Yayıncılık.

Başaran, M. ve Karatay, H. (2005). "Eğik el yazısı öğretimi". **Milli Eğitim Dergisi,** 33 (168).

Bayraktar, Ö. (2006). İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Bitişik Eğik Yazıda Yaptıkları Hatalar. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Bektaş, A. (2007). Ses Temelli Cümle Yöntemiyle Gerçekleştirilen İlk Okuma-Yazma Öğretiminin Değerlendirilmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Berninger, V., Vaughn, K., Abbott, R., Abbott, S., Rogan, L., Brooks, A., Reed, E., & Graham, S. (1997). "Treatment of Handwriting Problems in Beginning Writers: Transfer from Handwriting to Composition", **Journal of Educational Psychology,** 89, 652–666.

Beyazıt, N. (2007). İlk Okuma Yazma Öğretiminin Kazandırılmasında Çözümleme Yöntemi ve Ses Temelli Cümle Yönteminin Farklı Bakış Açılarıyla Değerlendirilmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Binbaşıoğlu, C. (2005). İlk Okuma Yazma Programı ve Öğretimi. **Eğitimde Yansımalar VIII, Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu** (122-135). Erciyes Üniversitesi, Kayseri.

Çetinkaya, Ç., Özdemir, M. ve Özdemir, O. (2007). *Bitişik eğik yazı yazmada ilköğretim birinci kademe öğrencilerinin zorlandıkları harfler üzerine bir değerlendirme.* İlköğretim Konresi: İlköğretimde Eğitim ve Öğretim Kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Çiftçi, F. (2005). İlk Okuma Yazma Programı ve Öğretiminin Değerlendirilmesi. **Eğitimde Yansımalar VIII, Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu** (146-158). Erciyes Üniversitesi, Kayseri.

Engin, G. (2006). İlk Okuma Yazma Öğretimi Uygulamalarında Öğretmen Görüşleri ve Yaşanan Sorunlar. **Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi** (509-516). Gazi Üniversitesi, Ankara: Kök Yayıncılık.

Graham, S. (1999). "Handwriting And Spelling Instruction For Student With Learning Disabilities: A Review", **Learning Disability Quarterly,** 22, 78-98.

Graham, S. (2006). Writing. In P. Alexander & P. Winne (Eds.), **Handbook of Educational Psychology** (pp. 457–478). Mahwah, NJ: Erlbaum.

Graham, S., & Harris, K. (2000). "The Role of Self-Regulation and Transcription Skills in Writing and Writing Development", **Educational Psychologist,** 35, 3–12.

Graham, S., & Miller, L. (1980). "Handwriting Research and Practice: A Unified Approach", Focus on **Exceptional Children,** 13, 1–16.

Graham, S., & Weintruab, N. (1996). "A Review of Handwriting Research: Progress and Prospects from 1980 to 1994", **Educational Psychology Review,** 8, 7–87.

Graham, S., Berninger, V., Abbott, R., Abbott, S., & Whitaker, D. (1997). "The Role of Mechanics In Composing of Elementary School Students: A New Methodological Approach", **Journal of Educational Psychology,** 89, 170–182.

Graham, S., Berninger, V., Weintraub, N., & Schafer, W. (1998). "Development Of Handwriting Speed And Legibility", **Journal of Educational Research,** 92, 42–51.

Graham, S., Harris, K.R., & Fink, B. (2000). "Is Handwriting Causally Related to Learning to Write? Treatment of Handwriting Problems in Beginning Writers", Journal of Educational Psychology, 92, 620–633.

Graham, S., Harris, K.R., & Mason, L. (2008). "How Do Primary Grade Teachers Teach Handwriting? A National Survey", **Reading and Writing,** 21, 49-69.

Graham, S., Harris, K.R., MacArthur, C., & Fink-Chorzempa, B. (2003). "Primary Grade Teachers' Instructional Adaptations for Weaker Writers: A National Survey", **Journal of Educational Psychology,** 95, 279–293.

Graham, S., Weintruab, N., & Berninger, V. (2001). "Which Manuscript Letters Do Primary Grade Children Write Legibly", **Journal of Educational Psychology,** 93, 488–497.

Gün, A. (2006). Öğretmenlerin Ses Temelli Cümle Yöntemine İlişkin Algıları Ve Görüşleri. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Güneş, F. (2006). "Niçin Bitişik Eğik Yazı ?", **MEB Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi,** 71, 17-19.

Jones, D., & Christensen, C. (1999). "The Relationship between Automaticity in Handwriting and Students' Ability to Generate Written Text", **Journal of Educational Psychology,** 91, 44–49.

Kanmaz, A. (2007). Ses Temelli Cümle Yöntemini Uygulayan Birinci Sınıf Öğretmenlerinin Yöntem Hakkındaki Görüşleri ve Öğrencilerin Okuma Yazma Becerilerini Değerlendirmeleri. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kazu, H. ve Ersözlü, Z.N. (2006). Yeni Müfredatla Gelen Bitişik Eğik Yazıya İlişkin Öğretmen Görüşleri. **Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi** (237-247). Gazi Üniversitesi, Ankara: Kök Yayıncılık.

Koç, N. (2007). İlk Okuma Yazma Öğretiminde Eğik Bitişik Yazı Tercihi Doğru Mu? **VI. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu** (239-242). Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Milli Eğitim Bakanlığı. (2005). **İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu.** Ankara: Devlet Kitapları Basımevi.

Özsoy, U. (2006). Ses Temelli Cümle Yöntemiyle Okuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan

Güçlükler. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü.

Sağırlı, M. (2006). Ses Temelli Cümle Yönteminin İlk Okuma Yazma Öğretimi Süreç ve Etkinlikler Üzerindeki Başarısının Uygulama Öğretmenleri Tarafından Değerlendirilmesi. **Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi** (269-287). Gazi Üniversitesi, Ankara: Kök Yayıncılık.

Samancı, S. (2007). Ses Temelli Cümle Yöntemiyle Okuma Yazma Öğretiminde İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Karşılaştıkları Problemler. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Şahin, İ., İnci, S., Turan, H. ve Apak, Ö. (2005). İlk Okuma Öğretiminde Ses Temelli Cümle Yöntemiyle Çözümleme Yönteminin Karşılaştırılması. **Eğitimde Yansımalar VIII, Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu** (159-176). Erciyes Üniversitesi, Kayseri.

Turan, M. (2007a). İlköğretim Birinci Sınıf Türkçe Dersi İlk Okuma Yazma Programında Uygulanan Ses Temelli Cümle Yönteminin Uygulamadaki Etkililiği. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Turan, M. (2007b). Sınıf Öğretmenlerinin Ses Temelli Cümle Yöntemiyle Çözümle Yöntemine İlişkin Görüşleri. **VI. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu** (200-205). Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Turan, M. ve Akpınar, B. (2008). "İlköğretim Türkçe dersi ilk okuma-yazma öğretiminde kullanılan ses temelli cümle ve bitişik-eğik yazı yöntemlerinin değerlendirilmesi". **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,** 18 (1), 121-138.